

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN EA KAR
TRƯỜNG MẦM NON BÔNG SEN

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
ĐỀ TÀI: MỘT SỐ BIỆN PHÁP XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG
NGOÀI LỚP HỌC CHO TRẺ 5 – 6 TUỔI TẠI LỚP LÁ 2 Ở
TRƯỜNG MẦM NON BÔNG SEN
NĂM HỌC 2023 – 2024

Họ và tên: Đặng Thị Phương
Chức vụ: Giáo viên
Đơn vị công tác: Trường Mầm non Bông Sen

Ea Kar, tháng 04 năm 2024

MỤC LỤC

I. PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu.	2
4. Giới hạn của đề tài	2
5. Phương pháp nghiên cứu	2
II. PHẦN NỘI DUNG	2
1. Cơ sở lý luận	2
2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu	3
a. Thuận lợi	3
b. Khó khăn	4
3. Nội dung và hình thức của biện pháp	4
a. Mục tiêu của biện pháp	4
b. Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp.....	5
c. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	14
d. Kết quả khảo nghiệm, áp dụng vào thực tiễn của đơn vị; giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu; phạm vi và hiệu quả ứng dụng	14
III. PHẦN KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ	15
1. Kết luận.....	15
2. Kiến nghị.....	15

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

Đề tài: Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bác Hồ đã từng nói: “*Trẻ em hôm nay, thế giới ngày mai*”. Việc chăm sóc nuôi dưỡng giáo dục trẻ tốt nhất luôn là mục tiêu không điểm dừng mà người giáo viên mầm non là người ươm hạt giống đầu tiên góp phần vào sự nghiệp trồng người.

Xây dựng môi trường ngoài lớp học là tạo một khuôn viên xanh - sạch - đẹp giúp trẻ có nhiều cơ hội được tham gia các hoạt động trải nghiệm thực tế. Khi trẻ tham gia khám phá môi trường xung quanh sẽ giúp trẻ hoàn thiện và phát triển một số kỹ năng kỹ xảo, khả năng khám phá tìm tòi phát huy được tính tích cực chủ động, trẻ được trao đổi trình bày ý kiến của mình, biết suy nghĩ và vận dụng những điều đã học vào thực tế cuộc sống, biết cách giải quyết các tình huống mà trẻ gặp phải.

Trong những năm gần đây bậc học mầm non đang tiến hành đổi mới, chương trình giáo dục trẻ mầm non trong đó đặc biệt coi trọng việc tổ chức các hoạt động phù hợp sự phát triển của từng cá nhân trẻ, khuyến khích trẻ hoạt động một cách chủ động tích cực, hồn nhiên vui tươi, đồng thời tạo điều kiện cho giáo viên phát huy khả năng sáng tạo trong việc lựa chọn và tổ chức các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ một cách linh hoạt, thực hiện phương châm “*Học bằng chơi, chơi mà học*”, đáp ứng mục tiêu phát triển của trẻ một cách toàn diện về mọi mặt.

Bản thân tôi là Bí thư Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh đồng thời là giáo viên đứng lớp, tôi luôn tìm hiểu những kiến thức mới, cho trẻ tham gia vào các hoạt động phong phú, đa dạng với hi vọng sẽ truyền tải những kiến thức hay và bổ ích đến với trẻ. Tạo cho trẻ một môi trường học tập, vui chơi, trải nghiệm thực sự an toàn và lành mạnh thông qua đó giúp trẻ phát triển một cách toàn diện, trẻ có thể tiếp thu kiến thức một cách nhẹ nhàng, tự nhiên hơn.

Để đạt được như vậy đòi hỏi bản thân tôi phải cố gắng nỗ lực không ngừng, tích cực sáng tạo trong việc xây dựng môi trường theo hướng chủ đề của năm học “*Xây dựng trường mầm non hạnh phúc, lấy trẻ làm trung tâm*” gắn kết với việc nâng cao chất lượng thực hiện chuyên đề “*Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm*” giai đoạn 2021 – 2025.

Xuất phát những lý do trên, tôi chọn đề tài: “***Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen***”.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài

Việc xây dựng môi trường học tập lấy trẻ làm trung tâm là rất cần thiết quyết định đến chất lượng giáo dục trẻ trong trường mầm non. Môi trường học tập thuận lợi an toàn thân thiện và đầy tình yêu thương, trẻ được tôn trọng và tự do thể hiện giá trị của bản thân thì mới có điều kiện phát triển về mọi mặt. Từ đó đưa ra một số biện pháp giúp trẻ tiếp xúc với môi trường ngoài lớp học an toàn thân thiện mà ở đó trẻ là trung tâm giúp trẻ phát triển nhân cách một cách toàn diện.

3. Đối tượng nghiên cứu: Căn cứ vào yêu cầu của đề tài tôi chọn đối tượng nghiên cứu là trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2, Trường Mầm non Bông Sen.

4. Giới hạn của đề tài: Năm học 2023 – 2024.

5. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu lý luận.

Phương pháp nghiên cứu thực tiễn.

Phương pháp quan sát.

Phương pháp điều tra.

Phương pháp khảo sát thực tế.

II. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Môi trường là yếu tố góp phần tích cực trong các hoạt động nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục toàn diện trẻ. Môi trường phải có không gian, cách sắp xếp phù hợp, thuận tiện, gần gũi và quen thuộc với cuộc sống thực hàng ngày của trẻ, phản ánh kinh nghiệm, văn hóa địa phương, luôn thay đổi để tạo ra sự hấp dẫn mới lạ đối với trẻ.

Môi trường hoạt động ngoài trời vô cùng quan trọng đối với trẻ mầm non vì nó mang lại không khí trong lành, ánh nắng, sự thoải mái về nhu cầu vận động, nhu cầu tiếp nhận thông tin về thế giới tự nhiên phong phú đa dạng giúp trẻ được phát triển khả năng khám phá, tìm tòi tạo tiền đề phát triển nhân cách toàn diện cho trẻ. Tạo môi trường hoạt động cho trẻ là một hoạt động hết sức cần thiết trong quá trình chăm sóc giáo dục trẻ trong trường mầm non. Nó tạo ra những điều kiện thuận lợi để trẻ tham gia vào các hoạt động vui chơi tập thể, nhóm, cá nhân giúp trẻ hoàn thiện và phát triển một số kỹ năng kỹ xảo của các hoạt động tìm hiểu, khám phá môi trường.

Môi trường ngoài lớp học là khuôn viên nhà trường bao gồm sân chơi, không gian sinh hoạt, thiết bị chơi ngoài trời.. Tất cả yếu tố trên góp phần không nhỏ cho việc hình thành và phát triển nhân cách cho trẻ.

Thực hiện kế hoạch 438/KH-PGDĐT-MN của Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Ea Kar về việc triển khai chuyên đề “*Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm*” giai đoạn 2021 – 2025. Xây dựng kế hoạch thực hiện chuyên đề và

triển khai xây dựng bổ sung đồ dùng đồ chơi và bố trí tận dụng không gian trong khuôn viên nhà trường hợp lý khoa học để đảm bảo các tiêu chí về “*Xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm*”.

2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu

Thực tế cho thấy việc xây dựng môi trường giáo dục theo hướng “*Lấy trẻ làm trung tâm*” đã tạo ra một không gian mở cho trẻ, khuyến khích trẻ phát triển tư duy và khả năng sáng tạo. Khi trẻ có nhiều cơ hội tham gia hoạt động trải nghiệm trẻ sẽ đưa ra được nhiều phương thức giải quyết tình huống hoặc vấn đề theo nhiều cách khác nhau.

Năm học 2023 – 2024 tôi được nhà trường phân công phụ trách lớp Lá 2 với tổng số trẻ là 36 học sinh. Khi thực hiện đề tài này tôi gặp những thuận lợi và khó khăn sau:

a. Thuận lợi

Trường Mầm non Bông Sen thuộc trung tâm xã Ea Tih, huyện Ea Kar, thuận lợi cho việc gửi con của rất nhiều phụ huynh không chỉ trên địa bàn xã mà còn ở các xã lân cận. Trường có nhiều phong trào thi đua xây dựng môi trường theo tiêu chí “*Lấy trẻ làm trung tâm*”, tạo điều kiện cho cô và trẻ được tham gia trải nghiệm.

Nhà trường có khuôn viên rộng rãi, phòng học thoáng mát sạch sẽ, đồ dùng đồ chơi phong phú và đa dạng, cơ sở vật chất với trang thiết bị đầy đủ tạo điều kiện phục vụ cho việc chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục giúp trẻ hứng thú tham gia học tập và trải nghiệm.

Ban giám hiệu nhà trường trực tiếp chỉ đạo xây dựng môi trường giáo dục theo hướng mở và luôn thay đổi theo từng chủ đề năm học. Tập thể cán bộ, giáo viên, nhân viên đoàn kết phấn đấu xây dựng và giữ vững trường mầm non đạt chuẩn Quốc gia.

Bản thân tôi có trình độ chuẩn về chuyên môn, nhiệt tình trong công việc, luôn yêu nghề mến trẻ, có kỹ năng tổ chức tốt các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ ở trường mầm non, có năng khiếu thẩm mỹ trong việc tạo môi trường và làm đồ dùng đồ chơi. Hàng tháng tôi và đồng nghiệp được học tập bồi dưỡng chuyên môn thông qua các buổi sinh hoạt chuyên môn, các đợt thao giảng dự giờ, thực hiện chuyên đề theo kế hoạch để trao đổi kinh nghiệm, tham gia tập huấn trực tuyến trên internet để nâng cao chất lượng dạy và học.

Bước đầu phụ huynh đã hiểu và quan tâm nhiều hơn đến việc học mầm non của con em mình, trẻ được học và phân chia đúng theo độ tuổi.

b. Khó khăn

Bên cạnh những thuận lợi nêu trên, bản thân tôi còn gặp một số khó khăn như sau:

Việc tạo môi trường bên ngoài lớp học để trẻ được học tập, trải nghiệm, tham quan khám phá ở mọi lúc, mọi nơi còn hạn chế. Tổ chức dạy học vẫn còn theo cách thụ động, truyền đạt kiến thức cho trẻ còn cứng nhắc, gò bó chưa phát triển năng lực ở trẻ, chưa tạo cơ hội cho trẻ phát huy khả năng của mình.

Trong lớp có một số trẻ mới đến lớp lần đầu, một số trẻ quá nhút nhát và có một số trẻ quá hiếu động nên dẫn đến việc tập trung chú ý và tiếp thu còn hạn chế. Một số trẻ chưa biết cách giải quyết các tình huống trong quá trình tham gia hoạt động, còn lóng ngóng, chưa tích cực sáng tạo, còn dựa vào sự can thiệp của giáo viên.

Kết quả khảo sát học sinh đầu năm học lớp Lá 2 như sau:

TT	Nội dung đánh giá	Tổng số trẻ	Đầu năm			
			Đạt	Tỷ lệ %	Chưa đạt	Tỷ lệ %
1	Trẻ hoạt động tích cực, tìm tòi khám phá môi trường xung quanh	36	16	44.4%	20	55.6%
2	Trẻ có kỹ năng sử dụng đồ dùng đồ chơi trong các hoạt động	36	19	52.8%	17	47.2%
3	Trẻ hứng thú tích cực tham gia vào hoạt động	36	17	47.2%	19	52.8%

3. Nội dung và hình thức của biện pháp

a. Mục tiêu của biện pháp

Có môi trường an toàn thân thiện và lành mạnh, đầy đủ cơ sở vật chất trang thiết bị, có không gian đa dạng phong phú để trẻ hoạt động linh hoạt, có nhiều đồ dùng đồ chơi để thực hành trải nghiệm với các hình thức khác nhau đảm bảo cho trẻ “*Học bằng chơi, chơi mà học*”.

Giúp cho trẻ được học tập trong một môi trường thuận lợi sạch sẽ an toàn thân thiện, đầy tình yêu thương mà ở đó trẻ được tôn trọng và tự do thể hiện được giá trị của bản thân. Một số biện pháp giúp trẻ tiếp xúc với môi trường ngoài lớp học an toàn, thân thiện ở đó trẻ là trung tâm và trẻ được phát triển nhân cách một cách toàn diện.

b. Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

Môi trường cho trẻ hoạt động là nơi khơi gợi các nguồn thông tin học tập phong phú, khuyến khích tính độc lập sáng tạo và hoạt động tích cực của trẻ góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ toàn diện. Xây dựng môi trường ngoài lớp học phù hợp sạch sẽ an toàn và thân thiện tạo cơ hội cho trẻ hoạt động đáp ứng nhu cầu chơi của trẻ. Muốn làm tốt những điều đó bản thân tôi đã đưa ra một số biện pháp như sau:

Biện pháp 1: Tìm tòi, khám phá, học hỏi và học tập bồi dưỡng nâng cao kiến thức xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm

Việc bồi dưỡng kiến thức chuyên môn vô cùng cần thiết giúp cho bản thân tôi có nhận thức đúng đắn, chủ động tự tin trong quá trình tổ chức các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ. Bản thân tôi tích cực nghiên cứu tài liệu, chương trình chăm sóc và giáo dục trẻ mầm non 5 – 6 tuổi. Ngoài ra, tôi tìm đọc và cập nhật các thông tin trên mạng internet, sách báo, các chương trình về chăm sóc giáo dục trẻ trên các kênh truyền hình. Tôi trao đổi và học hỏi kinh nghiệm từ đồng nghiệp để tích lũy thêm kiến thức, nâng cao năng lực và trách nhiệm nhằm góp phần xây dựng môi trường bên ngoài lớp học thân thiện, đảm bảo an toàn về thể chất và tinh thần đối với trẻ. Bổ sung đồ dùng đồ chơi, bố trí tận dụng không gian trong khuôn viên nhà trường hợp lý và khoa học để đảm bảo các tiêu chí về “*Xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm*” phù hợp với điều kiện của nhà trường và thực tiễn của địa phương.

Giai đoạn mầm non là thời kỳ vàng trong sự phát triển của trẻ, đó là giai đoạn giúp trẻ phát triển toàn diện từ kỹ năng, trí tuệ, nhân cách. Những kiến thức, kỹ năng mà trẻ học được trong giai đoạn này sẽ giúp hình thành tính cách và con người sau này của trẻ. Vì thế tôi tìm hiểu đặc điểm tâm sinh lý trẻ để xây dựng môi trường mới mẻ giúp trẻ kích thích sự sáng tạo và thích thú tham gia hoạt động.

Nhận thức về ý nghĩa của việc học tập và bồi dưỡng chuyên môn, tôi luôn lắng nghe và ghi chép một cách nghiêm túc và cẩn thận khi tham gia vào các buổi tập huấn chuyên môn trực tuyến trên internet do Phòng Giáo dục và Đào tạo tổ chức, các buổi sinh hoạt chuyên môn tại nhà trường. Tôi mạnh dạn trao đổi với đồng nghiệp, Ban giám hiệu nhà trường những vấn đề còn chưa rõ, chưa hiểu trong đổi mới phương pháp giảng dạy cho trẻ. Qua việc nỗ lực phấn đấu và không ngừng học hỏi, bản thân tôi đã rút cho mình thêm nhiều kinh nghiệm trong xây dựng môi trường sáng tạo, tạo cơ hội cho trẻ tham gia tìm tòi khám phá trải nghiệm và giúp trẻ hứng thú tích cực.

Biện pháp 2: Tích cực xây dựng và trang trí môi trường bên ngoài lớp học, làm đồ dùng đồ chơi tự tạo ngoài trời cho trẻ trải nghiệm và hoạt động tích cực

Môi trường ngoài lớp học là yếu tố trực tiếp tác động hàng ngày đến trẻ góp phần tích cực trong các hoạt động nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ. Một môi trường học tập tốt mang lại hiệu quả là môi trường gây hứng thú phát huy được trí tưởng tượng và khả năng sáng tạo của trẻ.

Nhận thức được tầm quan trọng của việc “*Xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm*” và đặc biệt là thực hiện chủ đề của năm học “*Xây dựng trường mầm non hạnh phúc, lấy trẻ làm trung tâm*”. Tôi mạnh dạn tham gia đóng góp ý kiến, ý tưởng của mình với Ban giám hiệu để xây dựng được môi trường tận dụng không gian cho trẻ hoạt động. Ban giám hiệu nhà trường đã trực tiếp chỉ đạo cách sắp xếp và bố trí xây dựng các khu vực phù hợp và khoa học. Bản thân tôi là giáo viên trẻ đã tiếp thu các ý kiến chỉ đạo và nhiệt tình cùng với đó là sự hỗ trợ của các đồng nghiệp để có môi trường đẹp và áp dụng được vào quá trình học tập, trải nghiệm của trẻ ở mọi lúc mọi nơi đem lại hiệu quả cao.

*** Hình thành “Con đường của bé” giúp trẻ phát triển các giác quan**

Để làm nên “Con đường của bé” ngoài những đồ dùng đồ chơi có sẵn ở ngoài trời, tôi đã cùng với đồng nghiệp kết hợp với phụ huynh xin các lốp xe máy từ tiệm sửa xe chà rửa thật sạch sẽ và sơn màu cho các lốp xe nhiều màu sắc, sau đó tiến hành vẽ các con vật và các hình ngộ nghĩnh. Để thêm đa dạng về hình học tôi sử dụng xi măng, cát, sỏi đá, thậm chí tạo nên những khối bê tông có các hình dạng kích thước khác nhau đồng thời phải đảm bảo an toàn cho trẻ. Các khối bê tông này được bố trí trật tự theo mức độ từ khó đến dễ: Các hình khối có bề mặt đá to đến các hình khối có bề mặt là những viên đá trắng, tiếp đến là bề mặt đá dăm sắp xếp thành các hình vẽ sinh động, có chữ cái, chữ số, tiếp theo là bề mặt thảm cỏ, đến thảm lá cây và cuối cùng là bố trí chậu nước tạo thành đường đi cho trẻ trải nghiệm.

H.1 Một số hình ảnh “Con đường của bé”

Mục đích xây dựng “Con đường của bé” là giúp trẻ cảm nhận, phát triển các giác quan, khi trẻ đi trên con đường này có thể cảm nhận qua đôi chân trần của mình ở từng khu vực sẽ đem lại cho đôi bàn chân những cảm giác khác nhau.

Ví dụ: Trẻ đi trên những hình khối có bề mặt là sỏi đá sẽ có cảm giác sần sùi và đau chân, trẻ đi trên thảm lá cây sẽ nghe thấy tiếng lạo xạo của lá khô, khi đi trên thảm cỏ cảm thấy mịn mượt và êm ái, cuối cùng là đi qua nước thì cảm thấy mát lạnh.

Đi trên đôi bàn chân trần không chỉ là một ký ức tuổi thơ mà còn được chứng minh với rất nhiều tác dụng về sức khỏe và sự phát triển não bộ, sự gắn kết với môi trường, thiên nhiên và độ nhạy bén của các giác quan.

Với “Con đường của bé” trẻ vừa có thể tham quan dạo chơi hoạt động ngoài trời, quan sát trò chuyện về thời tiết trẻ vừa được tiếp thu kiến thức thông qua các hoạt động như: Khám phá khoa học tìm hiểu đặc điểm tính chất của cát, sỏi, nước, tìm hiểu về cây xanh các bộ phận của cây, tác dụng của cây xanh với môi trường sống từ đó giáo dục trẻ chăm sóc và bảo vệ cây cối, biết nhổ cỏ, dọn vệ sinh làm đẹp cảnh quan môi trường; làm quen với toán nhận biết so sánh các hình học, các chữ số, kỹ năng đếm; làm quen chữ cái củng cố những chữ cái mà trẻ đã được học; làm quen văn học, âm nhạc với những bài thơ, bài hát chủ đề “Thực vật”,... Với tạo hình trẻ có thể sử dụng lá cây đã rụng để tạo ra những con vật, bức tranh ngộ nghĩnh mà vừa làm môi trường sạch đẹp hơn. Với kỹ năng sống có thể rèn cho trẻ tính kiên trì, chịu khó của bản thân. Khi trẻ gặp khó khăn và không muốn tiếp tục công việc nhưng với sự quyết tâm và cố gắng thực hiện công việc đến cùng sẽ đem lại cho các con những kết quả xứng đáng cũng giống như đi trên con đường từ sỏi đá sần sùi đến nước êm ả.

*** Mô hình thế giới động vật**

Để đồ dùng đồ chơi ngoài trời được phong phú và đa dạng phục vụ cho việc

vui chơi và học tập giúp trẻ hứng thú, phát huy tính tích cực khi tham gia vào các hoạt động. Bản thân tôi đã đăng ký với Ban giám hiệu nhà trường làm thêm đồ dùng đồ chơi từ các nguyên vật liệu dễ kiếm, có độ bền cao như những hòn đá đơn sơ, mộc mạc thường thấy ở những con suối, bờ ao với các hình thù khác nhau mà tôi cùng với đồng nghiệp kết hợp với phụ huynh của lớp lấy về làm sạch, sơn màu và thiết kế mô hình thế giới động vật.

Mục đích của mô hình này không chỉ giúp làm đẹp cảnh quan môi trường mà còn đáp ứng nhu cầu vui chơi và học tập của trẻ. Trẻ học tập thông qua các hoạt động tham quan trải nghiệm, các tiết học khám phá khoa học, làm quen chữ cái, làm quen với toán, hoạt động làm quen văn học, tạo hình,..

Bộ đàn gà gồm gà mẹ ấp những quả trứng nhỏ và xung quanh là 10 chú gà con đang chuẩn bị chui ra từ những vỏ trứng đã nứt. Trẻ có thể học tập hứng thú sinh động qua các tiết học như: Khám phá khoa học “Tìm hiểu động vật nuôi trong gia đình”; làm quen với toán trẻ có thể đếm số lượng trong phạm vi 10; làm quen văn học trẻ được làm quen với bài thơ “Mười quả trứng tròn”, thông qua đó giáo dục trẻ chăm sóc động vật nuôi trong gia đình như cho ăn, uống nước,..

H.2 Bộ đàn gà

Trường Mầm non Bông Sen, xã Ea Tih với đặc thù trẻ sinh sống ở khu vực miền núi nên tôi muốn cung cấp thêm cho trẻ những kiến thức về thế giới biển qua hình ảnh tại trường. Vì vậy tôi đã tận dụng một không gian nhỏ tại khu “Bé trải

nghiệm” để tạo nên những hình ảnh sống động của các sinh vật biển, những chú chim cánh cụt ngộ nghĩnh đáng yêu.

Với tôi một tiết học không chỉ tổ chức ở trong lớp mà còn có thể tổ chức ở ngoài trời như: Khám phá khoa học “Tìm hiểu về động vật sống dưới nước”. Tôi đã tổ chức thành công một tiết học tại khu vực này trẻ đã tìm hiểu được về tên gọi, môi trường sống của động vật sống dưới nước và cách bảo vệ môi trường biển. Đồng thời tôi lồng ghép giáo dục kỹ năng sống (kỹ năng đi biển cùng người lớn, mặc áo phao, phòng chống đuối nước..). Với hoạt động tạo hình tôi cho trẻ quan sát, gợi mở để trẻ phát huy khả năng sáng tạo của mình và tạo nên cho mình những sản phẩm tạo hình ngộ nghĩnh về động vật sống dưới nước. Qua đó giáo dục trẻ yêu quý và bảo vệ các con vật sống dưới nước đồng thời tạo hứng thú cho trẻ mỗi khi tới trường, các con có thể chụp hình lưu lại những khoảnh khắc đẹp khi học trường mầm non.

H.3 Trẻ khám phá Động vật sống dưới nước

Bộ côn trùng bao gồm các loài ong, bướm, chuồn chuồn, bọ cánh cứng, nhện. Thông qua bộ côn trùng này trẻ có thể vừa tham quan, khám phá hoạt động ngoài trời, tìm hiểu qua các tiết học như: Khám phá khoa học “Tìm hiểu về Côn trùng” trẻ biết đặc điểm, môi trường sống của một số loại côn trùng, biết một số loại côn trùng có ích, có hại đối với đời sống con người từ đó giáo dục trẻ biết yêu quý, bảo vệ những loại côn trùng có ích, biết cách phòng tránh tác động của loại

Đề tài: Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen

côn trùng có hại. Với tạo hình trẻ có thể sử dụng lá cây đã rụng, giấy màu, que kem,.. để tạo nên những con vật, bức tranh ngộ nghĩnh, dễ thương.

H.4 Bộ côn trùng

*** Bộ đồ chơi tự tạo ngoài trời cho trẻ chơi với nước**

H.5 Trẻ trải nghiệm quan sát dòng chảy của nước thông qua bộ đồ chơi tự tạo ngoài trời cho trẻ chơi với nước

Đề tài: Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen

Dừa là nguyên vật liệu dễ kiếm dễ tìm, dễ phân hủy, thân thiện với môi trường và đảm bảo an toàn với trẻ, có sẵn ở trong các gia đình và địa phương, vì thế mà tôi đã biến chúng thành bộ đồ dùng đồ chơi độc đáo, đẹp mắt phục vụ cho các hoạt động của trẻ. Gáo dừa được lấy ra từ trong trái dừa sau đó mang đi phơi xử lý ẩm mốc, mối mọt, cuối cùng được mài giữa rất tỉ mỉ để có độ bóng đẹp. Tôi nhờ phụ huynh uốn sắt, bố trí các gáo dừa từ trên xuống dưới để tạo nên mô hình chắc chắn và di chuyển được.

Với bộ đồ chơi tự tạo này trẻ vừa học vừa chơi, được tìm hiểu về tính chất, đặc điểm của nước, sự cần thiết của nước đối với cuộc sống con người, quan sát dòng chảy của nước khi trẻ múc nước đổ vào thì nước sẽ chảy từ chỗ cao đến chỗ thấp đồng thời rèn luyện cho trẻ khả năng tập trung chú ý, nhanh nhẹn và khéo léo.

*** Thư viện thân thiện ngoài lớp học**

Thư viện đóng một vai trò quan trọng với trẻ mầm non. Những cuốn sách nhiều màu sắc sẽ mở ra thế giới trước mắt trẻ giúp trẻ nâng cao khả năng khám phá tìm tòi, đồng thời tăng trải nghiệm và phát triển khả năng sáng tạo.

Với mong muốn mang lại một môi trường mầm non hạnh phúc, đáp ứng chủ đề “*Xây dựng trường mầm non hạnh phúc, lấy trẻ làm trung tâm*”. Trong thời đại 4.0 hiện nay, trẻ nhỏ được tiếp xúc với các thiết bị điện tử ngay từ rất sớm mà lãng quên đi những câu chuyện cổ tích. Vì thế tôi đã thường xuyên trao đổi với phụ huynh vào những giờ đón trả trẻ để tạo cơ hội cho phụ huynh có thể “đọc” sách cùng con em mình ngay tại “Thư viện thân thiện” đồng thời còn giúp lưu lại những khoảnh khắc thân thiện, yêu thương giữa bố mẹ và con.

Được sự phân công của Ban giám hiệu nhà trường, tôi chủ động trong việc lên ý tưởng và thực hiện trang trí thiết kế góc thư viện ngoài trời của lớp mình, góp phần làm lên thư viện của trường đa dạng và phong phú. Tại không gian thư viện thân thiện lớp Lá 2 là một góc nhỏ của thư viện nhà trường có đầy đủ ánh sáng, thoáng mát và an toàn cho trẻ. Kệ sách được thiết kế phù hợp với chiều cao của trẻ để cho trẻ dễ lấy, dễ sử dụng. Các loại sách truyện, tranh ảnh, tranh thơ mầm non được tôi phân loại, sắp xếp và thay đổi linh hoạt để tạo sự hứng thú cho trẻ. Ngoài ra tôi trang bị thêm các hộp đựng đồ dùng học tập như bút chì, giấy vẽ, giấy màu, các nguyên vật liệu thiên nhiên và không gian trưng bày sản phẩm để phục vụ cho các hoạt động của trẻ. Các vật dụng khác như bàn, ghế cũng được trang bị, sắp xếp một cách khoa học nhằm tạo ra môi trường thân thiện. Khi “đọc” sách, xem truyện tranh trẻ có thể lựa chọn cho mình một không gian hợp lý để “đọc”.

H.6 Một số hình ảnh trẻ tham gia hoạt động tại thư viện thân thiện

Với góc thư viện thân thiện, ngoài việc cho trẻ tham quan dạo chơi xem truyện tranh, trẻ còn được cung cấp kiến thức thông qua hoạt động học như làm quen văn học với các bài thơ, câu chuyện, khám phá khoa học, kỹ năng sống,...

Ví dụ: Với làm quen văn học tôi cho trẻ sử dụng những con rối trong câu chuyện “Nhỏ củ cải”, trẻ được tương tác cùng nhau kể lại câu chuyện theo cách sáng tạo.

Ví dụ: Với hoạt động khám phá khoa học chủ đề nghề nghiệp, tôi cho trẻ sưu tầm những hình ảnh về nghề nghiệp từ báo, tạp chí ở nhà để cùng các bạn làm nên những quyển album nghề nghiệp đa dạng và phong phú. Thông qua đó giáo dục trẻ biết yêu quý các ngành nghề trong xã hội đồng thời lồng ghép giáo dục giới.

Ví dụ: Với kỹ năng sống, những quyển sách truyện tôi cho trẻ xem và hướng dẫn trẻ các kỹ năng như kỹ năng cầm sách đúng cách, kỹ năng lật từng trang sách và đọc sách đúng cách. Trong quá trình trẻ hoạt động tôi nhắc trẻ tư thế ngồi đúng và xem sách nơi có đủ ánh sáng để bảo vệ mắt. Qua đó giáo dục trẻ biết giữ gìn và bảo vệ sách.

Ví dụ: Với hoạt động tạo hình, ngoài các đồ dùng có sẵn tại góc thư viện tôi khuyến khích cho trẻ sử dụng các nguyên vật liệu mở như lá cây, hạt hạt để tạo nên

sản phẩm tạo hình của mình, đồng thời giáo dục trẻ sau khi hoàn thành xong sản phẩm biết sắp xếp gọn gàng và cất đồ dùng đúng nơi quy định.

Biện pháp 3: Phối hợp tốt với phụ huynh trong việc xây dựng môi trường góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả chăm sóc, giáo dục trẻ một cách toàn diện theo hướng tích cực

Xây dựng môi trường ngoài lớp học là một trong những nhiệm vụ đòi hỏi phải có sự phối hợp tham gia của gia đình, nhà trường và xã hội. Vì vậy ngay từ đầu năm học giáo viên chủ nhiệm được sự hướng dẫn và chỉ đạo của nhà trường xây dựng kế hoạch đồng thời tích cực tham mưu các cấp quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, làm tốt công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức trong đội ngũ giáo viên, nhân viên và các bậc phụ huynh học sinh thông qua các cuộc họp đầu năm, cuối năm, qua các cuộc họp hội đồng hàng tháng và qua các buổi sinh hoạt chuyên môn, hội thảo chuyên đề nhà trường để huy động sự chung tay của các tổ chức xã hội.

Việc kết hợp với phụ huynh học sinh trong các hoạt động nhằm góp phần đẩy mạnh chất lượng giáo dục toàn diện trong nhà trường, đổi mới các biện pháp trong công tác phối kết hợp giữa giáo viên và phụ huynh, không ngừng nâng cao chất lượng, hiệu quả chăm sóc giáo dục trẻ một cách toàn diện theo hướng tích cực.

Là giáo viên chủ nhiệm lớp tôi luôn phối hợp chặt chẽ với các bậc phụ huynh trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ kết hợp với xây dựng môi trường. Thông qua buổi họp phụ huynh tôi đã tuyên truyền về nội dung chương trình học của trẻ, hướng dẫn phụ huynh cách rèn thêm cho trẻ ở nhà, tạo nhóm zalo của riêng lớp, gửi thông tin, xây dựng và quay video các hoạt động giáo dục trẻ hàng ngày trên lớp để phụ huynh nắm bắt giáo dục thêm cho con khi ở nhà. Từ đó phụ huynh thấy được tầm quan trọng của giáo dục mầm non và quan tâm nhiều hơn đến việc học mầm non của con em mình. Tôi vận động phụ huynh đóng góp hoa, cây xanh để trang trí khuôn viên trường lớp, thùng bìa cát tông, lốp xe,.. làm đồ dùng đồ chơi tự tạo, đóng góp ngày công lao động để cải tạo cảnh quan vườn trường cho trẻ vui chơi, trải nghiệm và được phụ huynh tham gia ủng hộ nhiệt tình.

Đề tài: Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen

H.7 Một số hình ảnh phụ huynh của lớp phối hợp với giáo viên tham gia xây dựng môi trường

c. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Tuy mỗi biện pháp có những nội dung cụ thể khác nhau nhưng lại có mối liên kết mật thiết với nhau, có tác dụng hỗ trợ lẫn nhau và cùng hướng tới thực hiện mục tiêu “*Xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm*”. Bản thân tôi luôn tìm tòi và luôn học hỏi, hiểu đặc điểm tâm lý của trẻ trên cơ sở đó lựa chọn những nội dung, biện pháp phù hợp. Khi cho trẻ tham gia hoạt động ngoài trời thì cần phải có môi trường ngoài lớp để trẻ hoạt động. Nếu muốn trẻ phát huy khả năng sáng tạo và tư duy đáp ứng nhu cầu thì trẻ phải được hoạt động học ở mọi lúc mọi nơi. Nếu muốn phối hợp với phụ huynh thì phải kiểm tra đánh giá khả năng của trẻ. Đối với trẻ mầm non khi tham gia vào các hoạt động trẻ rất dễ hứng thú nhưng lại mau chán, nếu như môi trường ngoài lớp học không được thay đổi thì trẻ sẽ nhanh chán. Vì vậy cần phải thường xuyên thay đổi và làm mới liên tục để đem lại sự hứng thú cho trẻ từ đó đem đến một kết quả chăm sóc giáo dục đạt hiệu quả cao hơn.

Những biện pháp trên đều mang tính bổ trợ lẫn nhau, nếu thiếu một trong những biện pháp thì quá trình thực hiện, tiến hành sẽ diễn ra rời rạc dẫn đến kết quả không như mong đợi. Chính vì vậy, các biện pháp có mối liên hệ chặt chẽ với nhau và không thể thiếu được.

d. Kết quả khảo nghiệm, áp dụng vào thực tiễn của đơn vị; giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu; phạm vi và hiệu quả ứng dụng

Đối với trẻ: Trẻ hứng thú tích cực tham gia hoạt động, tìm tòi khám phá môi trường, nhiều trẻ mạnh dạn tự tin. Được học tập, vui chơi trong môi trường an toàn, thân thiện cởi mở, tích cực tham gia xây dựng môi trường cùng cô. Đa số các trẻ có kỹ năng chơi với vật liệu thiên nhiên, trẻ thích thú và miệt mài chơi với các nguyên liệu đó và hoạt động hiệu quả, sáng tạo tích cực.

Đối với giáo viên: Bản thân tôi chủ động, mạnh dạn tự tin, có nhiều kinh nghiệm cho bản thân khi xây dựng môi trường bên ngoài lớp học ngày càng sinh động, hấp dẫn, phong phú đa dạng. Biết cách sắp xếp tạo môi trường ngoài lớp học

phù hợp với chủ đề, độ tuổi được bố trí, khai thác có hiệu quả trong việc thiết kế môi trường giáo dục từ các nguyên liệu có sẵn ở địa phương được nâng lên, trẻ có nhiều cơ hội để học tập.

Đối với phụ huynh: Đa số phụ huynh hưởng ứng nhiệt tình, cảm thấy vui với thành công của trẻ, tin tưởng vào kết quả giáo dục của giáo viên và nhà trường. Nhiệt tình tham gia xây dựng ý kiến, sưu tầm các nguyên vật liệu, đồ dùng đồ chơi sẵn có ở địa phương ủng hộ nhà trường, đóng góp ngày công và kinh phí tạo môi trường giáo dục phong phú.

Kết quả khảo sát cuối năm như sau:

Bảng khảo sát cuối năm này có sự kết hợp của Ban giám hiệu nhà trường cùng với tổ chuyên môn, qua kết quả kiểm tra chất lượng cuối năm thì tôi thấy số lượng trẻ đạt được đã tăng rõ rệt.

Kết quả khảo sát học sinh cuối năm học tại lớp Lá 2

TT	Nội dung đánh giá	Tổng số trẻ	Cuối năm			
			Đạt	Tỷ lệ %	Chưa đạt	Tỷ lệ %
1	Trẻ hoạt động tích cực, tìm tòi khám phá môi trường xung quanh	36	34	94.4%	2	5.6%
2	Trẻ có kỹ năng sử dụng đồ dùng đồ chơi trong các hoạt động	36	32	88.9%	4	11.1%
3	Trẻ hứng thú tích cực tham gia vào hoạt động	36	33	91.7%	3	8.3%

III. PHẦN KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Một môi trường sạch sẽ, an toàn, có sự bố trí khu vực chơi và học ngoài trời phù hợp, thuận tiện có ý nghĩa to lớn không chỉ đối với sự phát triển thể chất của trẻ mà còn thỏa mãn nhu cầu nhận thức, mở rộng hiểu biết của trẻ, kích thích trẻ hoạt động tích cực sáng tạo. Xây dựng tốt môi trường giáo dục trong trường mầm non là phương tiện, điều kiện để trẻ phát triển toàn diện về thể chất, ngôn ngữ, trí tuệ, khả năng thẩm mỹ, tình cảm và kỹ năng xã hội, tạo tiền đề vững chắc cho trẻ mầm non vào học lớp 1.

Tạo cơ hội cho giáo viên thể hiện khả năng của mình, với tinh thần trách nhiệm, năng động sáng tạo sự khéo léo của bản thân để đưa ra những biện pháp mới trong giảng dạy.

2. Kiến nghị

Căn cứ vào tình hình thực tế tại đơn vị để thực hiện tốt hơn nhiệm vụ năm học 2023 – 2024 và những năm học tiếp theo bản thân tôi mạnh dạn đưa ra một số

Đề tài: Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5 – 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen

kiến nghị sau:

Đối với Ban giám hiệu và bộ phận chuyên môn nhà trường: Thường xuyên tổ chức các đợt thao giảng dự giờ để các cô học hỏi trao đổi kinh nghiệm lẫn nhau nhằm nâng cao chuyên môn nghiệp vụ, đóng góp những ý tưởng sáng tạo trong việc xây dựng môi trường trong các buổi sinh hoạt chuyên môn. Cùng với đó là lồng ghép phương pháp giáo dục Steam trong tổ chức hoạt động giáo dục cho trẻ mầm non.

Trên đây là một số biện pháp của tôi về: **“Một số biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học cho trẻ 5- 6 tuổi tại lớp Lá 2 ở Trường Mầm non Bông Sen”**. Rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các đồng nghiệp, Ban giám hiệu nhà trường và Hội đồng khoa học ngành để cho đề tài nghiên cứu của tôi hoàn thiện hơn và hiệu quả. Tôi xin chân thành cảm ơn!

Ea Kar, ngày 12 tháng 04 năm 2024

Nhận xét của BGH

Người viết

.....
.....
.....

Đặng Thị Phương

**NHẬN XÉT CỦA HỘI ĐỒNG CHẤM SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
CẤP HUYỆN**

.....
.....
.....
.....
.....

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chương trình giáo dục mầm non (Thông tư số 51/2020/TT-BGDĐT ngày 31 tháng 12 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo sửa đổi, bổ sung một số nội dung của Chương trình Giáo dục mầm non ban hành kèm theo Thông tư số 17/2009/TT-BGDĐT ngày 25 tháng 7 năm 2009 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, đã được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 28/2016/TT-BGDĐT ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, có hiệu lực kể từ ngày 31 tháng 3 năm 2021.
2. Hướng dẫn thực hành áp dụng quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm của Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam.
3. Kế hoạch xây dựng Trường Mầm non “Lấy trẻ làm trung tâm” giai đoạn 2021 – 2025 của Bộ giáo dục và Đào tạo
4. Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình Giáo dục mầm non của Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam.
5. Tài liệu bồi dưỡng cho giáo viên mầm non
6. Tạp chí giáo dục Mầm Non
7. Phương hướng nhiệm vụ năm học 2023 – 2024 của Trường mầm non Bông Sen
8. Tìm hiểu qua Internet lấy thông tin.